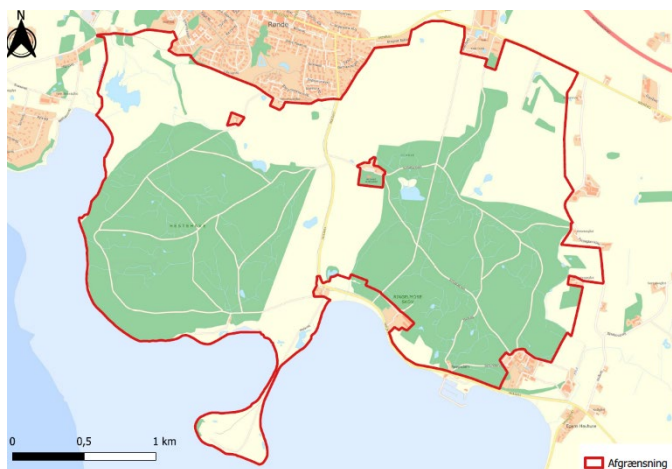

Mulig Naturnationalpark Kaløskovene

Figur 1. Forslag til mulig Naturnationalpark Kaløskovene på 614 ha.

Natur

Landskabet ved Kalø er dannet af det østjyske isfremstød for ca. 16.000 år siden, hvilket har medført, at området er særdeles kuperet og rejser sig mere end 100 meter over havet over en strækning på ca. 1 km indlands. På de sydlige dele af bakken ligger de gamle herregårdsskove Ringelmoseskov mod øst og Hestehaveskov mod vest. Skovene er domineret af bøg og andre løvtræsarter, som udgør et udmærket udgangspunkt for udvikling af biodiversiteten i området.

De øvrige arealer er lysåbne og består primært af agerjord i omdrift, men her er også enge og overdrev samt småsøer og moser.

Helårsgræsning

Det foreslåede område er egnet til helårsgræsning. Der er store åbne områder med megen føde året rundt, og det kuperede terræn i kombination med skovområderne giver læ og tørt leje. Der er naturlige drikkevandsmuligheder.

Der er ikke en stor bestand af hjortevildt i området pga. den bynære beliggenhed og det høje besøgstal.

Infrastruktur

Der går to store trafikerede veje gennem området, nemlig Molsvej og Grenåvej. Den mulige

Områdets historie

Kaløs historie går langt tilbage, og området indeholder mange fortidsminder. Kalø Slotsruin er det mest markante og blev beordret opført af Kong Erik Menved i 1313.

Forskellige slægter har ejet Kalø gennem historien, men efter 2. verdenskrig blev godset konfiskeret som krigsskadeerstatning og blev overført til Landbrugsministeriet. Både under Landbrugsministeriets og senere Miljøministeriets ejerskab har den efterfølgende forvaltning drevet traditionel godsdrift, som over de seneste 20 år er omlagt til økologisk markdrift og naturnær skovdrift.

Kalø er kendt for forskning på vildt- og jagtområdet fra 1950'erne og frem. De seneste år er forskningsaktiviteter i området blevet meget begrænset.

Beskrivelse af området

Området består af store løvskove i syd og relativt intensivt dyrkede landbrugsarealer i midt og nord. Det grænser op til byen Rønne mod nord. Mod syd har Danmarks Jægerforbund til huse og Kalø Landbrugsskole danner skel mod sydøst.

	Nuværende anvendelse i ha
Løvskov	285
Nåleskov	59
Lysåben natur og agerjord	237
Våde naturtyper	33
Total	614
Hegnslængde	22 km

Særlige arter

I området findes bl.a. bilagsarterne Stor vandsalamander og sumpvindelsnegl.

naturnationalpark foreslås afgrænset til det store sammenhængende område syd for Grenåvej.

Arealerne syd for Grenåvej kan samles med få færister. Der vil være behov for at nedsætte fartbegrænsningen mellem færisterne ved Rønne og Slotskroen. Det er en

distance på ca. 1,3 km, som i forvejen er begrænset til 60 km/t.

Naturlig hydrologi

Hele arealet, både marker og skove er drænet. Der er gode muligheder for etablering af naturlig hydrologi, pga. arealernes hældning og afvanding direkte til Kalø Vig. Dermed udgør Kalø i nogen grad sit eget vanddelopland, og nabopåvirkning ved hydrologitiltag vil derfor være begrænset.

Friluftsliv

Skovene benyttes meget af lokale fra Rønne by og opland. Derudover er der årligt mange besøgende på Kalø Slotsruin.

I Karlsladen ved Kalø Hovedgård, uden for den foreslåede hegnslinje, er der af Nationalpark Mols Bjerge indrettet et besøgscenter med toiletfaciliteter, ligesom der i den statsejede Ringelmoseskov inden for forslaget er fri teltning.

Den nationale cykelrute N5 Østkysten går gennem området.

I nær tilknytning til den mulige nationalpark findes der ikke andre statsejede arealer, hvor udførelse af friluftaktiviteter og udbygning af friluftsfaciliteter kan finde sted.

Arrondering og ejendomsstruktur

Arealet er velarronderet, med en enkelt privat enklave på nogle få hektar, som bl.a. indeholder Bregnet Kirke. Denne kan sammen med de to tjenesteboliger frahegnes med to indre hegn. Øvrig bebyggelse ligger i arealets periferi og kan blot frahegnes med yderhegnet. Det gælder fx kolonihaverne på Naturstyrelsens arealer mod nord.

Særlige forhold

Danmarks Jægerforbund og Skovskolen bruger arealerne til undervisning og formidling og lejer sig bl.a. ind på en skydebane på Naturstyrelsens arealer inden for forslaget arealafgrænsning. Disse aftaler er under genforhandling og vil skulle revurderes.

Eksisterende beskyttelse

Det meste af arealet er udpeget som Natura 2000, i form af habitatområde H230. Udpegningsgrundlaget

for Natura 2000-området er bl.a. tilstedeværelsen af strandeng og kalkoverdrev.

I forbindelse med projektbeskrivelse og udarbejdelse af forvaltningsplan skal der ses nærmere på forholdet til Natura 2000 målene.

Der er mindre arealer med § 3 beskyttelse, primært enge og overdrev som i forvejen græsses.

Den centrale del af arealet er omfattet af fredning, som forbyder tilstandsændringer, herunder beplantning og bebyggelse. Det kan blive nødvendigt med en aktiv forvaltningsindsats på sigt for at forhindre tilgroning.

Kulturarv

Kalø Slotsruin er en af Danmarks største borgruiner. De to skove, Hestehave og Ringelmoseskov, rummer en fortidsmindekonzentration pr. arealenhed, som hører til blandt de største i landet. Det samlede herregårdslandskab omkring Kalø er meget intakt og med en stor tidsdybde. Derudover findes mange mindre fortidsminder spredt i hele området, såsom gravhøje og diger. Antallet af fortidsminder i Kaløskovene vil medføre en større løbende overvågning med henblik på konstatering og reetablering af skader på diger og fortidsminder.

